

До
Столична община

На вниманието на:
доц. д-р Тодор Чобанов – заместник-кмет на Столична община

СТАНОВИЩЕ

от

Златина Данчева и Георги Спиrow – родители на три деца от град София, район
Триадица, с бъдеща първокласничка през учебната 2018/2019 г.

относно

**Обществени консултации по Проект на Система за прием на ученици в първи
клас в общинските училища на територията на Столична община**

Уважаеми доц. д-р Чобанов,

Запознахме се подробно с предложения от Вас Проект на Система за прием на ученици в първи клас в общинските училища на територията на Столична община и смятаме, че предложението Ви не отговаря на изискванията на чл. 43 от Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование /“Наредбата“/, не е съобразено с конкретните условия на живот в Столичната община, противоречи на императивната норма на чл. 12, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование /ЗПУО/, и е крайно ограничително и житейски неоправдано, в подкрепа на което излагаме следните аргументи:

Първо – според разпоредбата на чл. 43, ал. 1 от Наредбата общините следва да **разработят** система за прием на ученици в първи клас, в която **водец /но не единствен/** критерий е близостта на училището до постоянния/настоящия адрес на детето, и да определят прилежащи райони на училищата за обхват на учениците. Не смятаме, че публикуваният от Вас проект на система за прием на ученици в първи клас отговаря на посоченото задължение на общината **за разработване** на система за прием, след като най-същественият раздел от системата, /а именно Раздел III Критерии/, буквално и дословно копира текста на чл. 43, ал. 3, 4, 5 и 6, т. 1-5 от Наредбата, **без изобщо от страна на Столична община да са предложени допълнителни критерии съобразно изискванията на чл. 43, ал. 6, т. 6 от Наредбата, които да отчитат и съответстват на специфичните и динамични условия на живот в Столичната община.**

В този ред на мисли е необходимо вероятно да се уточни, че разпоредбата на чл. 43, ал. 6 от Наредбата не е диспозитивна, а изброените в т.1-6 от нормата допълнителни критерии са посочени лимитативно, а не алтернативно, поради което всяка община е длъжна при разработването на системата за прием на ученици в първи клас, не само да препише определените от министъра на образованието и науката **водец /чл. 43, ал. 3 от Наредбата/ и допълнителни /чл. 43, ал. 6, т. 1-5 от Наредбата/ критерии**, но и да съобрази конкретните особености на живот в съответната община като определи и други критерии за прием, които са свързани с достъпа до образование и не са

дискриминационни. За съжаление предложената от Вас система за прием на ученици в първи клас не отговаря на това императивно изискване на Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование, понеже изцяло копира съдържанието на чл. 43, ал. 3-5 и ал. 6, т. 1-5 от Наредбата, но не предвижда изискуемите съобразно тази норма допълнителни критерии, определени от общината, чиято цел е именно да приведат определените от министъра на образованието и науката общовалидни за всички български общини критерии в съответствие с конкретните особености и потребности на всяка община.

Второ – във връзка с предходното и като родители на три деца, заявяваме своето разочарование и пълното си несъгласие с отпадането на критерия за получаване на допълнителни точки за многодетно семейство. От публикуваните от Вас мотиви и доклад до Общинския съвет не стават ясни причините, които налагат отпадането на този критерий. Очевидно Решение № 4631/11.07.2017 г. не е влязло в сила и не е причина за отпадането на критерия за многодетно семейство, а посоченото решение на Комисията за защита от дискриминация /КЗД/ не препоръчва отпадането на този критерий, а само неговото прецизиране¹. Освен поради чисто практически съображения, свързани с по-сложната организация и логистика на семействата с три и повече деца, при които децата са повече от грижещите се за тях възрастни, отпадането на критерия за многодетно семейство буди недоумение и предвид широко лансираната от всички политически сили тревога от ниската раждаемост в България и „усилията“, които уж се полагат за насърчаване на раждаемостта. Обезпокоително е, че най-голямата и богата община в държавата вместо все повече да подкрепя многодетните семейства, на практика необосновано ги лишава от до сега действащи стимули като този за допълнителни точки при прием в първи клас за многодетни семейства. Разбира се допълнителни 4 или 5 точки за прием на дете в първи клас едва ли биха били основният мотив за раждане на повече деца, но все пак е добре многодетните семейства да бъдат поне малко подкрепени и улеснени в семейната организация и логистика, като им се предостави допълнителна възможност при избора на училище за техните деца.

В тази връзка и в съответствие с чл. 43, ал. 6, т. 6 от Наредбата предлагаме като допълнителен критерий в системата за прием на ученици в първи клас да бъде приет критерий, даващ допълнителни точки за дете от многодетно семейство.

Трето – също така предлагаме да бъдат определени от Столична община на основание чл. 43, ал. 6, т. 6 от Наредбата и допълнителни критерии, свързани с даване на допълнителни точки при кандидатстване за първи клас:

- на дете, посещавало детска градина в прилежащия район на училището;
- на дете, чийто постоянен/настоящ адрес е в съседен район на прилежащия на училището;
- на дете, с един починал родител;
- съобразно местоработата на родителите.

Четвърто – публикуваният Проект на Система за прием на ученици в първи клас не съответства и на разпоредбата на чл. 12, ал. 1 от ЗПУО, понеже свежда избора на училище до единственото училище, в чийто прилежащ район се намира постоянният или настоящият адрес на детето. Това е на практика липса на избор, защото дори и да се предположи, че детето има различни постоянен и настоящ адреси, то поради изискването за уседналост, е де факто невъзможно детето да бъде прието в различно училище от това, към което е прикрепен постоянният или настоящият му адрес.

В тази връзка предлагаме:

---

¹ Отделен е въпросът защо и това решение на КЗД не е обжалвано.

- даден район да бъде прилежащ поне на две училища, за да може действително да се осъществи поне някакъв избор при кандидатстване за първи клас, или
- прилежащият район на всяко училище да бъде административният район на училището. От публикуваните мотиви и доклад не стават ясни причините, поради което проектът не е в този смисъл.

В обобщение е необходимо да се отбележи, че единствено определянето от Столична община на допълнителни критерии съобразно нормата на чл. 43, ал. 6, т. 6 от Наредбата гарантира правото на избор при кандидатстване в първи клас в общинските училища, защото във вида, в който е предложен за консултации, проектът на система за прием на ученици в първи клас е изключително ограничаващ, житейски и правно неоправдан и най-вече задължаващ родителите да запишат детето си единствено в училището, в което е разпределен /незнайно по какъв критерий/ техният постоянен или настоящ адрес.

С уважение,

Златина Данчева

Георги Спиров